

ЭКИШГА ШАЙМИЗ

Агротехника фани ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан самарали фойдаланишга ҳаракат қиламиз. Бунинг натижаси яхши бўлмади. Тупроқнинг унумдорлиги ошиб, хирмонимизга баракка кирмоқда. Эвенонинг ери паст-баланд, дия жойлари кўп. Шунга қарамай ҳам-ма пайналда бир хилда ҳосил етиштиришга муваффақ бўламиз. Тўғри, еримизнинг юқори қисми тоза ва унумдор. Лекин этак томони унча эмас, ўт босган. Оқова яхши чўпиб кетмагани олдинги олиб тузатиш. Бегона ўт, кўллаб-сарғайиб кетарди. Бунинг учун қўзанинг бир қисми кўнча тумайларнинг таг-томири билан суяриб ташлади. Оқова сув учун катта ариқ қазиди. Шундай қилиб, қатор ораларидаги кўчларини бир текисда қондириб суғориш йўллари бир неча йил давомида ўрганиб олди.

Гўнг, минерал ўғитлар майдаланиб бир-бирига аралаштирил-гач, ерга солинади. Бизда етарли миқдорда қишлоқ хўжалик маши-налари мавжуд. Тупроқни юмшатишдан тортиб ҳосилни йиғишти-риб олишгача бўлган ишлар меха-низация ёрдамида бажарилади.

Эвенода меҳнат интизоми мустахкам йўлга қўйилган. Сувдан, техникадан моҳирлик билан фой-даланишмоқда.

1964 йили ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта олинган. Эди-ўтган йил эса гектар пахта етиштириш ҳосилини 33 цент-нерга етди. Бу йилда пландагига нисбатан гектардан 10 центнердан кўп «оқ олтин» олди. Киши бо-шига етиштирилган пахтамиз 13 тоннадан ортиб кетмоқда. Иш-лаб чиқариш планига мувофиқ ҳар бир центнер пахта етиштириш учун 22 сўм 50 тиин ўрнига 20 сўм 60 тиин сарфланди. Ортиқ-ча харажат бўлмади. Ҳар бир ти-инини ўз ўрнида ишлатдик. Хо-сийнинг асосий қисми қўлда эмас, машинада териб олинди. Бунинг ораксидан бир йилнинг ўзига 400 сўм пул иқтисод қилинди.

Мен эвено бошчилигим, деб кўп вақтимни тошчиқлар бериш билан ўтказмайман. Аксинча, аъзо-ларим билан ёйма-ёй туриб иш-лабимиз. Эвенониздаги трактор кучи билан қилинадиган ишлар-нинг ҳаммасини ўзим бажарила-ман. Ер ҳайдаш, чигит экиш, қа-тор ораларига ишлов бериш, па-тана териб олиш ишларини ҳам шахсан ўз қўлимдан чиқараман. Одатдагидек ўтган йили ҳам те-

римда актив қатнашдим, ҳатто ке-чалари ҳам пахта тердим. Мав-сумда машинам бункеридан 106 тонна «оқ олтин» тўқдим. Бу эса ўртача совхозда ҳар бир машина билан терилган пахтага нисбатан қариб икки ярим баравар кўп-дир.

Бизнинг даромадимиз доим ошиб борапти. Менинг ойлик иш ҳақим ўртача 116 сўмга тўғри келяпти. Ишчилар, сувчиларнинг иш ҳақла-ри эса аввалгига нисбатан энди-лида 2—2,5 бараварга кўпайди. Эришилган ютуқлар билан ма-гурланмаймиз. Илдан-илга ҳо-сийни кўнатираверамиз. Бу па-хтакорларнинг асосий бурчидир.

Илғорлар минбари

Яқинда эвено аъзолари билан бир ерга тўланиб бу йилги режа-ларимиз ҳақида батафсил гапла-шиб олдим. Марра 35 центнер бў-лади, деб қатъий айтишди. Биз шу йилнинг ўзига пландан ташка-ри ҳар гектар ердан 11 центнер-дан кўп «оқ олтин» етиштиришга қатъий «бел» боғладик. Ҳар бир эвено аъзоси 15 тоннадан пахта етиштиришга муносиб ҳисса кў-шамагани айтиди. Бунинг учун

улар тошчиқларини ишчи сифати бажаришди. Меҳнат унумдорли-гини анча оширишди, маҳаллий ва маданий ўғитлардан фойдала-нишни назоратли йўлга қўйишди. Маю, янги йилнинг иккинчи ойи-га ҳам ўтиб бормоқда. Ишимиз анча-гина тўзук бўлди. Ўзим тракторни ва қишлоқ хўжалик асбобларини тўла ремонтдан чиқардим. Эвено аъзоларимизнинг ҳам ишлари за-вои бўлмади. Ўтган йилларга нис-батан ариқ-зовурларни мундату-дан анча олдин тозалаб қўйишди.

Пахтакорларимиз ўртасида пар-тияимизнинг XXIII съезди ша-рафига социалистик мусобақа қилиб кетди. Ўбай, Дадажон, Ма-лон каби меҳнатда толиқмас деҳ-қонларимиз айниқса гайрат кўр-сатмоқдалар. Чигит экиладиган майдонларни текислаштирди. Уват атофлари ҳам тартибга келти-рилмоқда. Гўнг чиқариш ва ком-пост тайёрлаш қизини, Уруглик чигит ва минерал ўғитларни тезда ташиб келтириш чоралари кўри-лади.

Об-ҳавонинг иссиқ келиши биз деҳқонларнинг ишчи яна ҳам жадаллаштириб юборди. Қўқлам

экиш кампаниясига тайёргарлик қилиб кетди. Ҳамма куч ва ға-йратимизни экинни беками-қўст қўтиб олишга қаратмоқдамиз. Пахтакорлар КПСС Марказий Ко-митети март Пленуми қарорлари-ни амалга ошириш соҳасида бир-мунча ишларни қилдилар.

Лекин биз эришилган ютуқлар билан қиёяллаб қўймаймиз. Зиммамизга юклатилган вазифани сидқидил адо этиб, она-Ватанга кўллаб юқори сифатли «оқ олтин» етказиб берамиз. Бунинг учун бизда барча шароит мавжуд.

А. ЗАЙТУЛЛАЕВ.
Бўка районидаги 1-«Пискент» совхоз комплекс механизациялашган эвенонинг бош-лиги.

БИР КОЛХОЗНИНГ ИЛҒОР КИШИЛАРИ

БУТЎН ДЎНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШТИРИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 33 (3261). Чоршанба, 16 февраль 1966 йил. Баҳоси 2 тиин.

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ВАХТАДА

Чирчиқ шаҳар саноат корхоналари, қурилиш-монтаж таш-килотларининг меҳнаткашлари КПСС XXIII съездини муносиб совғалар билан қўтиб олиш учун курашиб дастлабки муваф-фақиятларини қўлга киритмоқ-далар.

160-қурилиш трестининг би-нокорлари янги беш йиллик

нинг биринчи йилида қурилиш материалларини тежаб сарф-лаш ҳисобига 300 минг сўм-лик маблағни иқтисод қилиш ва тежалган материаллардан йиллик планга қўшимча равиш-да битта 48 квартирани янама бино қилиб шаҳар меҳнаткаш-ларига ҳадя этиш бўйича ўз

зиммаларига социалистик маж-бурият олдилар. Бу мажбурият ҳозир амалда бажариламоқда. 225-қурилиш бошқармасининг коммунист Тешабой Рўзметов бошлиқ бетончилик бригадасида бестоник дастлабки тоналари. «Чирчикжилстрой» бошқарма-сидан И. Мартин, И. Оқмула-ев ўртоқлар бошлиқ комплекс бинокорлик бригадаларида қўл-лаб гишт, ёғоч-тахта ва бошқа қурилиш материаллари тежа-моқда.

Трансформатор заводининг коллективи москвалик ва ле-нинградликлар ташаббусига жа-вобан 1966 йил давомида 120 тонна қора, 36 тонна рағлиқ металлари тежаб қарор қилди. Тежалган бу металлар-

дан йиллик планга қўшимча ра-вишда минг киловольт-ампер қулашилди 150 тона транс-форматор подстанцияси ишлаб чиқариш мумкин.

Чирчиқ электротехника комби-натининг кимёгарлари химия аппаратурани ремонт учун сарф бўладиган металлари тежа-ш аэвизига йил охиригача 15 тонна қора металл, 5 тонна мис, 1,5 тонна никель — жами 15 минг сўмлик хилма-хил ма-териалларни тежаб қўлиш учун курашмоқдалар.

Бинокорлик материаллари ва конструктория комбинати ин-женер-техник ходимлари ҳам тежамкорлик учун катта юриш бошладилар. Корхонада йил давомида 184 тонна арматура бўлати, 8 минг тонна буг тежаб қолинади. Бунинг ҳисобига 2 та саксон квартирани гузар-жой учун бинокорлик материаллари ҳамда юқори вольтлик электр линийлари учун 150 тона де-мир-бетон талчиқ тайёрласа бў-лади.

«Чирчиксельмаш» заводи

деҳларида ҳозир бир қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга ошириляпти. Бу тад-бирлар йил давомида 250 тон-на металл, 100 тонна бўлат, 600 минг киловатт-соат электр энергиясини тежаб беради. За-вод инженер-конструктори В. Ломанов, инженер-технолог И. Мехеда ўртоқлар яқинда ўзaro ҳамкорликда СКО-4 маркали қурак чувиш машинаси техно-логиясига ўзгартириш қилиш-ди. Бу янгилик билан ҳар йил 24 минг 323 сўмлик иқтисодий фойда кўриш мумкин. Бундай ижодкорлар корхонада оз эмас.

Партияимиз XXIII съезди ша-рафига меҳнат вахтасида тур-ган Чирчиқ шаҳри меҳнаткаш-лари янги беш йилликнинг даст-лабки йилида тежалган хомаше-дан 600 минг сўмлик аъло сифатли маҳсулотлар ишлаб чи-қариш учун курашмоқдалар.

М. МИРАЗИМОВ,
Чирчиқ шаҳар партия ко-митетининг бўли мудири.

ИЛҒОР ЭВЕНО

Калинин районидаги «Ком-мунизм» колхозининг ўртоқ Омонжон Юсуфжонов бошлиқ эвеносида йил сайин баракали хирмон кўтариламоқда. Эвенода ўтган йили 40 гектар еридан 37 центнердан ортиб ҳосил олindi. Бу йил эвено аъзолари ҳар гектар ердан 45 центнер-дан пахта етиштириш учун ку-рашляптилар. Ҳозир эвено аъзо-лари чигит экиладиган ерларни тахт қилиб қўйишди. Ариқ ат-рофлари текисланди. Шу билан бирга кўп миқдорда маҳаллий ўғит ташиб чиқаришди. Ариқ-зо-вурларни тозалаш ишлари ҳам жадал суръат билан кетаяпти.

С. НОРҲАЖЕВ.

ҚАРДОШ МАДАНИЯТЛАР БАЙРАМИ

15 февралда Ўзбекистон Ком-партияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов раисли-гда Беларуссия адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги дека-дасини тайёрлаш ва ўтказиш таш-килот комитетининг мажлиси бўл-ди.

Ижодий союзларнинг, республи-ка Маданият министрлигининг, Ўз-бекистон ССР Министрлар Совети матбуот, кинематография, радио-эшитириш ва телевидение давлат комитетларининг раҳбарлари, қар-дош маданиятларнинг бўлажак байрамига тайёргарлик қандай бо-раётгани тўғрисида комитетта ах-борот берилди.

Белоруссия адабиёти ва санъ-атининг Ўзбекистондаги декадаси шу йил 17 апрелдан 26 апрелгача ўтказилади. (ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИС А. Н. КОСИГНИНГ ШВЕЦИЯГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Швеция Бош вазири Т. Эр-ландер 1965 йил июнь ойида СССРга келган вақтида СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигини қўлай фурсатда Швецияга расмий визит билан ташриф эйтишга таклиф қилган эди. Бу таклиф минаятдорчилик билан қабул қилинган эди.

СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигининг шу йил июль ойининг бошларида Шве-цияга бориш ҳақида ҳозирги вақтда келишиб олинди.

БИНОКОРЛАР КЕНГАШИ

15 февралда Тошкентда Ўзе-кистон ССР Қурилиш министрли-ги партия-хўжалик активининг йи-ғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоларига кандидат, Ўзбекистон Компартия-си Марказий Комитетининг бирин-чи секретари Ш. Р. Рашидов оч-ди.

1965 йилги иш якунлари ва беш йилликнинг биринчи йилидаги

вазифалар тўғрисида республика Қурилиш министри С. И. Иброҳи-мов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари — иш-чилар, инженерлар, эконоимист-лар, партия, совет ва касаба союз хо-димлари қурилиш ташкилотлари-нинг ҳамда бинокорлик индустрия-си корхоналарининг янги-янги ре-зервларини очиб ташладилар. ре-спубликада бинокорлик ишчи яна-да юксалтириш йўллари белги-ладилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компар-тияси Марказий Комитетининг сек-ретари И. Г. Анисимкин нутқ сўз-лади.

КПСС XXIII съезди шарафига, 1966 йилги планни муваффақият-ли бажариш учун бошланган му-собақада мажбурият қабул қилин-ди. Беларуссия ССР қурувчилари билан одат тусига кириб қолган мусобақани давом эттиришга қа-рор қилинди. (ЎзТАГ).

МЕХНАТКАШЛАРГА КОММУНАЛ ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ЯХШИЛАЙЛИК

ШАҲРИМИЗ ЯНАДА ОВОД БЎЛАДИ

Оҳангарон шаҳар меҳнаткашла-ри КПСС XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, етти йилликда хўжалик-нинг барча соҳалари бўйича ажо-йиб муваффақиятларни қўлга ки-риптилар.

Шаҳар саноат корхоналари 1965 йилда пландан ташқари 2 миллион 510 минг сўмлик маҳсу-лот ишлаб чиқарган бўлса, ша-ҳарни ободонлаштириш соҳасида бундан ҳам қувончли ишлар қи-линди. Етти йилнинг икки йили-да сўмга йилда 142 минг квадрат метр ҳажмида йўлга асфальт ёт-қизилиб, бетонлаштирилди. Олт-мин беш минг квадрат метр ҳаж-мида янги йўл қурилди. Шаҳарда жамоатчиликнинг кучи билан 132 минг квадрат метр йўлга шағал тўқутирилди.

Навой, П. Луиумба, Пролета-рский, Чирчиқ, Олмалик, Охунбо-ев, Пушкин, Эстакадия, Вазар-ная ва ер ости газ станциясига борадиган марказий кўчаларга ас-фальт ётқизилди.

Қўдан бўён каровсиз қолиб келган Южная, Школьная, Хора-зм кўчаларига бетон ётқизилди. Янгидан 17 минг квадрат метр ҳажмида йўл қурилди. Бу ишда Ўрта Осиёда йирик ҳисобланган Оҳангарон ГРЭСи (бошлиғи Б. Боликаев), «Узбекуголь» комби-нати (бошлиғи А. Лебедев), 72-автобаза (директори И. Ланин), 7-автотранспорт контораси (дирек-тори А. Бровкин), 42-ремонт-қури-лиш участкаси (бошлиғи А. Дря-гин) ва бошқа корхоналар коллек-тивлари ташаббус кўрсатиб ишла-дилар.

Қўқаламзорлаштириш ишлари

меҳнаткашлар ва мактаб ўқувчи-ларининг диққат марказида бўл-моқда. 1965 йилнинг баҳори ва кўзги мавсумида 200 минг туп мева-ли ва манзарали дарахт кў-члари ўтқазилиб, яхши пар-варини қилинди.

1966 йилда шаҳарни ободонла-штириш ва қўқаламзорлаштириш юзасидан янада катта ишлар қи-ламыз. Чақризлов номли кўча қу-рилиб, у ерда 200 минг сўмлик асфальт ишлари бажарилади. Ян-ги шаҳардаги Димитров кўчаси капитал ремонтдан чиқарилиб 14 кварталдан 39 квартал ўртасида-ги масофа учун 90 минг сўмлик иш қилиниши белгилан чикинди. Бу ишларни ўз вақтида бажариш юзасидан конкрет тадбирлар бел-гиланди.

Шаҳримиз меҳнаткашлари Ўз-бекистон Компартияси Марказий Комитетга ва Ўзбекистон ССР Ми-нистрлар Советининг аҳолига ком-мунал хизмат кўрсатишнинг янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги қарорини зўр кўтаринки руҳ билан қўтиб олдилар. Бу ғамхўр-ликка жавобан, 1966 йилида шаҳар аҳолисига янги ма-даний-маиший хизмат кўрсатиш объектлари ҳамда 300 ўринли кинотеатр биноси қуришни тез-лаштириш ниятидამиз.

Медицина ва халқ маорифини ривожлантириш учун маҳаллий бюджет 5 миллион 193 минг сўм ҳажмида тасдиқланди. Шунингдек 1966 йилда 30 минг 194 квадрат метр турар-жой бинолари ҳам қурилади. Бу ишларни тезлатишда шаҳар жамоатчилиги, шаҳар Со-ветининг доимий комиссиялари ва депутатлар бизга қўйган кўмак беришляпти.

Бу йил кооператив қурилишига ҳам алоҳида эътибор берилди. Халқ хўжалиги планига асосан 2355 квадрат метр ҳажмидаги ту-рар-жой бинолари кооператив йў-ли билан қурилади.

Янги беш йилликнинг тўнғич йи-лида шаҳарда 964 ўринли мактаб биноси, 140 ўринли болалар ком-бинати қад кўтарди.

Бундан ташқари Советлар уйи қурилишини тугатилан, алоқачилар уйи, шаҳар партия комитети бино-си, савдо маркази бинолари қури-лишини бошлаш кўзда тутилади.

Белгиланган бу тадбирларни ўз муддатида бажаришга бажонидил киришамиз.

А. ҒУЛОМОВ.
Меҳнаткашлар депутатлари
Оҳангарон шаҳар Совети я-роня комитетининг раиси.

Оққўрғон район коммуналчи-лари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекис-тон ССР Министрлар Советининг республикамиз аҳолисига ком-мунал хизмат кўрсатиш ишчи-ни янада яхшилаш чоралари ҳақида-ги қарорини зўр кўтаринки руҳ билан қўтиб олдилар.

Районимиз коммунал-хўжалик коллективи, айниқса, етти йиллик-нинг сўнги — 1965 йилида рай-он территориясини ободонлаш-тириш ҳамда аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш соҳасида ду-рустгина ютуқларни қўлга кирит-ди. Ўтган йили районимизни обо-донлаштириш мақсадида область бюджетидан ўн минг сўм, маҳал-лий бюджетдан эса 84 минг сўм маблаг ажратилган эди. Биз ана шу маблағдан умумий фойда-ланиб, район территорияси чи-роқига чироқ қўйиш, уни обо-донлаштириш йўлида қатор тад-бирларни амалга оширдик. Бир вақтлари эски, ҳароба уйлар бўл-ган район марказидаги каттагина бир майдон ҳозир аҳоли маде-

ний дам оладиган қўқаламзор, истирохат боғига айлантирилган. Район марказий кўчаларига ас-фальт ётқизилди. Ариқ четлари бетонлаштирилди.

Шу кунларда район марказида 10 минг ўринлик стадион қури-лиши жадал суръатлар билан олиб бориламоқда.

Районимиз коммуналчилари зиммасида бу йил катта ва мей-улиятчи вазирига турибди. Район меҳнаткашларига коммунал хиз-мат кўрсатиш ишларини янада яхшилаш учун область бюджетидан 20 минг сўм, маҳаллий бюд-жетдан эса 100 минг сўмдан ор-тиқ маблағ ажратилди. Биз бу ғамхўрликка жавобан барча им-кониятлардан тўла фойдаланиб, турмуш шароити юксалиб бора-ётган халқимизнинг эҳтиёжлар-ни даражасида ишлашни таш-кил этишимиз зарур бўлади.

Бу йил икки қаватли уй қуриб, 18 хонадонда ҳовли тўйларни ўт-казишимиз керак. Бундан ташка-ри райондаги касалхона юз ўринга кенгайтирилиши кўзда тутилади. Район территориясини ободонлаштириш соҳасида ҳам талай ишларни амалга ошири-шимиз керак. Масалан, 12 минг квадрат метр тротуарга асфальт ётқизилди, 7250 пагон метр ариқ четлари бетонлаштирилади, 44 минг квадрат метр кўчага ша-ғал ётқизилади.

Олдимизда турган бу вазифани тўла адо этиш, районимиз аҳо-лисига кўрсатилаётган коммунал хизмат савиясини янада ошири-ш учун биз ҳамма чораларни ку-рамыз.

А. ШИГАПОВ,
Оққўрғон район коммунал хўжалик бўлимининг мудири.

САФДАН чиққан автомобиллар тўғри Тошкентдаги 10-автотремонт заводига келтирилади. Бу ерда моҳир ремонтчилар бор. Улар машина қисмларини янгилаб-йигиб беришади. Токарь А. Инназаров ҳам кўп йиллардан бери шу ерда меҳнат қилиб келяпти. У ҳозир ремонт ишларини беш қўлдай билади. Тайёрлаётган деталлари чидамли ва аъло сифатли бўляпти. А. Инназаров на унинг дўстлари бу йил 3 мингта автомашинани ремонт қилиб бериш мажбуриятини олшган. Су-ратда: 1. Илғор ишчи ўртоқ А. Инназаров. 2. Поток линия койвейердан ҳозиргина янгиб бўли-ган автомашини тўшляпти. М. Нуриддинов фотолари.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ XIV КОНФЕРЕНЦИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Тошкент область партия XIV конференцияси шу йил 17 февраль эрталоб соат 10 да Алишер Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театри биносида очилди.

Делегатлар шу ерда эрталоб соат 8 яримдан бошлаб рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ.

БОҒ-РОҒЛАР КЎПАЙСИН

Ҳали киш фаёли тутмаган бўлса ҳам Ўзбекистоннинг кўпгина районларида кўш йури ер бети қизилган бошлади. Баҳор яқинлашиб қолди. Бу йил баҳор шаҳар ва қишлоқларимизга анча эрта кириб келмоқда, янги-янги зафарлар қозонишга чорламоқда.

Кўчат ўтказиш, боғ ва тоқзорлар барпо этиш навбаҳорда қилинадиган энг муҳим ишлардан ҳисобланади. Бу масуудда, айниқса катта ишлар қилиш режалаштириб қўйилган. Беш йилликнинг биринчи йилида республикадаги бағча шаҳар ва қишлоқларнинг ободлаштиришда зўр ишларни қилиш, уларни чинакам гулбоғларга айлантириш ниятида бор. Баҳорги кўчат ўтказиш ишлари муваффақиятли олиб бориладиган тақдирдагина бу катта программа бажариш мумкин бўлади. Яқинда республика Министрлар Совети баҳорги кўчат ўтказиш планини белгилаб чиқди.

Саксон миллион тунга яқин

кўчат ўтказиш ва тўрт минг гектардан ортиқ майдонни тоқзорга айлантиришимиз керак. Шу баҳорда ўтган йил кузидан ўтказилган кўчатга қараганда тўрт ярим баравар кўп кўчат экинмиз лозим.

Ҳар бир областга ва Қорақалпоғистон АССРга, республика пойтахти — Тошкентга катта-катта топириқлар берилди. Қишлоқ хўжалик министри, Мелиорация ва сув хўжалиги министри, Ўрмон хўжалиги ва табиати муҳофаза қилиш бош бошқармаси, Маориф, Соғлиқни сақлаш, Автомобиль транспорти ва тош йўллар министри, Озиқ-овқат министри, «Госпландсестрой», Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси шилл дустинини кўпроқ экишга ва уни ардоқлаб парвартиш қилишга катта эътибор беришлари керак. Ҳар бир шаҳар ва қишлоқ кўчасининг, барча магистраллар ва ирригация каналларининг икки бети дархатлардан бино қилинган қалин

девор билан ўраб олиниши. Барча ямак ва шифоналарда дархатлар соясалқин солиб, одамларга ҳузур бахш этсин.

Бу қанчалик катта топириқ бўлса ҳам, уни бемалол бажариш мумкин. Кўчатзорларда керакли микдордаги инхоллар етилиб турибди. Улар орасида манзарали ва мевали дархатлар, яллагичларимиз учун жуда керакли бўлган қимматли тут кўчатлари бор. Маҳаллий органлар ихтиёрига кўп миқдорда техника бериб қўйилган. Хўш, республиканинг боғ ва тоқзорлари айлантириш учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси мўжайб. Энди табиин юксак уюшқоқлик билан таъмин этишда ресурслар ва имкониятлардан омиқдорлик билан фойдаланишда қолган.

Шуни ҳисобга олиш керакки, ўтган йил кузидан иш лозим даражада уюшқоқлик билан олиб борилмаганлиги оқибатда кўчат ўтказиш плани бажарилмай қолди. Ушундан Тошкент области билан Тошкент шаҳри,

Коммунал хўжалик министрлиги, озиқ-овқат саноати ҳодимлари — ва томирчиликларга топириқни бажаришга эди. Маҳаллий Советларнинг ияроия комитети, министрликлар ва бошқармалар ўтган йилги хатларни тақорламалик учун белгиланган графикка риоя қилинишини каттиқ назорат остига олишлари, кўчат ўтказишга бевосита жавобгар бўлган кишиларнинг шахсий масъулиятини оширишлари керак. Наманганликлар тажрибасини кенг қўллама оммалаштириш лозим. Наманганнинг бутун жамоатчилиги кўламазор қилиш ишлари билан шуғулланмоқда. «Ҳар бир меҳнаткам бу йилги кўламада намида бешта кўчат ўтказиш деган широри ўртага ташлаган бир қанча коллективларнинг ташаббусини маъқуллаш арийдир. Маҳаллий Советларнинг депутатлари, партия, касба союзи ва комсомол ташкилотлари, табиати муҳофаза қилиш ва кўламазорлаштириш кўнгилли жамятининг активла-

ри кўламазорлаштириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатида ташаббускорлик қилдилар. Кўчат ўтказиш одамларни халқимиз иззат-ҳурмат қилади. Юз мингларча ятапарварлар турмушини катта кўк пўнжидан янги дўстимизни ардоқлаб парвартиш қилишларига шак-шубҳа йўқ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика партия, совет ташкилотларининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига баҳорги кўчат ўтказиш ишларини борақат бошлашни топириқлар. Кўчатлар қисқа вақтда ўтказилиши ва кўклагини чигит экин масуими бошлангунга қадар асосан тугаллашни лозим.

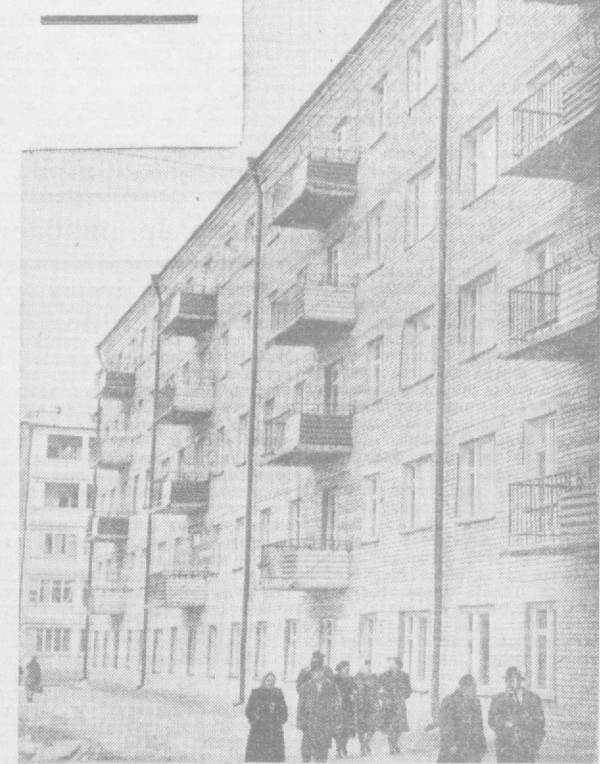
80 миллион кўчатли экин, ўстириш ва минглаб гектар янги тоқзорлар барпо этиш Ўзбекистон меҳнатчиларининг КПСС XXIII съезиди муносиб тух-фас бўлади. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРДА

ШАСТРИ

НОМИДАГИ

КЎЧА

ПОНТАХТИМИЗ шимоли-шарқда қад қўраётган янги турар-жой массивларининг бирига Ҳиндистоннинг марҳум бош министри Лаъл Баҳодир Шастри номи берилди. Суратда: Шастри номи кўча.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

МОНТАЖЧИЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Ўзбекистон монтажчилари 1965 йилда энергетика, химия, металлургия, тўқимачилик, цемент саноати ва индустриянинг бошқа тармоқларида қарашли корхоналарда ўн мингларча тонна металл конструкциялар, минглаб мураккаб ускуналар ўрнатишди, янги водопровод, газ, электр коммуникациялари қуришди. Беш йилликнинг биринчи йилида монтажчиларнинг иш ҳажми ўн тўрт процент ортади. Бу қадар ўсишга қандай қилиб эришиш мумкин? Ишларнинг сифатини ва иқтисодий фўрсатчиларини қандай қилиб яхшилаш мумкин? Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри, партия хўжалик активининг 14 февралда бўлиб ўтган йиғилиши ана шу масалаларга ғамилланди.

Министр Г. С. Собиров доклады ва музокарада сўзга чиққан нотиқларнинг кўчилида КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари қурилиш ишларини тубдан яхшилашга ердан берганлиги таъкидлаб ўтилди. Жумладан, монтаж трестларига ихтисослаштирилган тарзда раҳбарлик қилишга кўчилади. Бу тадбир тўртинчи кварталнинг иш қўрсаткичларига самарали таъсир қилди, шу кварталда бир қанча трестлар, бошқармалар, ишлаб чиқариш базалари қўлоқидан чиқариб олинди ва умуман министрилик бўйича план муваффақиятли бажарилиди.

Меҳнат яхши ташкил қилинганлиги, фан ва техника муваффақиятлари асосида прогрессив меҳнаткор жорий этилганлиги туфайли «Узэлектромонтаж» трести коллективи муваффақият қозонди. Бу трест Бутуниттифоқ мусобақасида тўртинчи квартал якулари бўйича иккинчи ўринни олди. «Ташантеҳгазмонтиаж», «Средазтепломонтаж» трестларининг ҳодимлари ҳам яхши ишлаб, барча қўрсаткичлар бўйича иқтисодик планни бажаришди. Бу трестлар йирик блокларни монтаж қилишда автоматик электр пайваландиш методларидан, механизациялаштирилган асбоб-ускуналардан кенг фойдаланмоқда.

Кенгаш катнашчилари новатор-

лардан — бригадир, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Зверев, пайвандчи А. Эюзин, слесарлар бригадари А. Жумабоевларнинг тажрибаси билан қизиқиб таниш-билишди.

Бир қанча нотиқлар резервлардан ёмон фойдаланилаётганлигини кўрсатувчи мисолларни айтиб беришди.

КПСС XXIII съезиди муносиб кутиб олиш ниятида меҳнат қилаётган инженерлар, экономистлар, новатор ишчилар министри қарашли барча трестлар, бошқармалар, корхоналар, базаларнинг фаолиятини яхшилашга қаратилган конкрет чора тадбирлари белгилаб олдилар. Комплексе механизация даражасини қурилиш конструкцияларини монтаж қилишда 98,2 процентга, асбоб-ускуналарни монтаж қилишда 92,5 процентга, металл конструкцияларни монтаж қилишда 99,1 процентга етказишга қарор қилинди. Қурувчилар ётиқлишда, электр линиялар қуришда янги техника ишга туширилди. 1.122 тақлифни жорий этишга вақтда қилган ра-

ционализаторлар янги техникани ишга туширишга катта ҳисса қўйишга сўз беришди. Қадр тайёрлаш кенгайтирилади — 1.600 киши ўқитилади. 3.000 ишчи ма-лакисини оширади. 800 киши меҳнатнинг илгор методлари мактабларида ўқийди.

Монтаж ташкилотларини янада ихтисослаштириш, ишлаб чиқариш базаларини мустақамлаш, хўжалик ҳисобини кенг қўламада жорий этиш юзасидан тақлифлар киритилди. Яна 25 та бригада хўжалик ҳисоби усулида ишлашга ўтказилди.

Ўзбекистон монтажчилари бекдорусиялик ҳаммасиларини мусобақача чақиритишга қарор берди. 1966 йил планини 25 де-кабргача бажариш, қурилиш ниш-пошторларида меҳнат унумдорлигини яхшилашга нисбатан 0,2 процент ошириш. 1.625 тонна металлни тежаб қолиш юзасидан макбурият қабул қилинди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари И. В. Марцинок кўч сўзлади. (ЎзТАГ).

ГАЗЕТА ТАНҚИДИДАН СЎНГ

Мана, «Тошкент ҳақиқати» газетаси саҳифасида Келесдаги 7-ғишт заводлари бошқармасининг танқид қилинганга ҳам бир йил бўлиб қолди. Ҳўш, шу ўтган давр ичида корхона-цеҳларига қандай ўзгаришлар бўй берди?

Аввало, ишчи яхши керакли, корхонада ишлаб чиқаришга раҳбарлик тубдан яхшиланди. Қадрларни танлаш ва уларни ўз ўрнига қўйиш, ташкилий-техникавий тадбирларини бажариш бора-сида катта ишлар амалга оширилди. Заводнинг тулроқ билан таъминлаш қарьерига тоғ инжениери ўрток К. Сманов, ишчи қилин-лаш цеҳига аса техник ўрток С. Соболдинлар раҳбар қилиб тайинландилар. Бу ўртоклар ишлаб чиқаришда анча тажриба орттиришган, техникани пухта билиш-ди.

Цеҳларни янги техника билан қуруллатириш борасида амалга оширилган тадбирлар ҳам диққатга сазовордир. Тулроқ орттиш учун иккита экскаватор, тулроқ ташитиш учун аса иккита матовоз янгида олинди. Ёшт қилинлаш техник хомашё билан тинимсиз таъминлаб туриш мақсидида тулроқ тайёрловчи қарьерга томон янги ёқлама темир йўл линияси ётирилди. В. Ходовов бошлиқ коммунист меҳнат бригадаси ремонтчилари цеҳдаги агрегатларнинг ишсиз туриб қолишига йўл қўймайтилар.

Бошқа участкаларда ҳам бир қанча яхшиликлар жорий этилди. Печлардан ишчи гишларини ташити қилинган электронарлар со-ни 7 тага қўйилди. Запас қисм-ларига муҳтож бўлганларга ремонт қилиниб, ишга туширилди. Ҳозир ҳар сутунда қорхона бўйича ўрта ҳисобда 22 электронар ҳаракат қилимоқда. Натигада, вагонларга гишт ортувчи ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги 20—25 процент-га ортди.

Корхонамизда иш маданиятини

ошириш бўйича ҳам бир қатор ишлар қилинди. Печлардан чиқа-диган чиқиндиларни чиқариб таш-лаш ишлари тула механизация-лаштирилди. Ишлаб чиқариш майдонлари, йўл ва йўлқалар ас-фальтланди. Ёшт қилинлаш це-ҳининг деворларида безакли пла-тала ор қопланди. Барча участка-ларга электр нури билан ёритилди. Ишчи хонадонларига «зангори ёқилма» киргалигини айтмайси-ми. Бу йил қолган хонадонлар ҳам тула газлаштирилди ва во-допровод қрани ўтказилди.

Энди тадбирлар натижасини бир чўтга солиб қўрайлик. Ёшт тайёрлаш йиллик плани шараф билан адо этилди. Минг дона гишнинг танариқ пайдаида 18 сўм 5 тиғин ўрнига 17 сўм 86 тиғинга туширилди. Бу қорхона учун 9310 сўм соф фойда деган гапдир. Ёшт техника ва техноло-гиянинг жорий этилиши натижаси-

да ўтган йил давомида 72 минг ки-ловатт-соат электр энергияси те-жаб қилинди. Ишчиларнинг иш ҳақи ҳам ўтган йили 1964 йилга нисбатан ўрта ҳисобда 15 процент-га ошди.

Буларнинг барчаси дастлабни муваффақиятдир. Биз энди катта йўлга тушиб олдик. КПСС Мар-казий Комитети сентябрь Плену-ми қарорларини амалга ошира бо-риб ана ҳам улкан ютуқларни қўлга киритамиз. Ҳозирги кунда қўлаб цеҳларда КПСС XXIII съезиди шарафига ўзаро социали-стик мусобақа кенг қулоқ ёймоқ-да. Ахир бу йил областимиз ду-ришчиларига 51 миллион дона гишнинг сифатли гишт етказиб бе-ришимиз лозим. Бу ўтган йилда-ги нисбатан 2 миллион донага кўпдир. Шу мажбурийятни бажари-тиш учун тинмай кураш олиб бормоқдамиз.

Ҳозирги пайтда корхонамизда ишчилар меҳнатини енгиллатишга

қаратилган ана бир муҳим тадбир амалга ошириляпти. Бундан бу-ён машина ва вагонларга гишт қўтарма кранлар кучи билан ор-тилади. Натигада транспортнинг кутиб қолиш ҳоллари қисқаради. Кўпроқ гишнинг жоиларга барақт-роқ етказиб бериш имкони ту-ғилади. К. Ануров, Е. Оразимбе-тов, А. Штейн, А. Турдалиев ка-би моҳир ишчиларимиз бу тад-бирларни амалга оширишда ва қўлаб қурилиш материали тай-ёрлашда барчага ўрнат бўлмоқда-лар. Бундай ишбилармон комму-нистларимиз билан биз албатта ўз социалистик манбуритимизни шараф билан адо этамиз. Партия-миз XXIII съезиди меҳнатда-улан муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб оламиз.

Г. РАХМОНОВ.

7-ғишт заводлари бошқармаси халқ контроли комитетида кў-маклашувчи группа раиси.

ЗАКАЗЧИ — МОСКВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Устахоналарга ремонт учун келтириб туриладиган радио ва телеаппаратларни чангдан тозаловчи кўма установалари СССР алоҳа министрлигининг Тошкентдаги заводи ишлаб чиқарди. Бу установка Москвадаги энг йирик телевизион ателье-лардан биридаги рационализаторларнинг чётрежлари асосида тайёрланди.

Янги установка телевизион бир неча минут ичида чангдан топ-тоза қилиб беради. Бунинг

учун унинг герметик камераси-га аппаратурани жойлаб қўйиб, кинопакси босилса бас. Телеви-зор ўрнатиб қўйилган айланув-чи столга ҳар томондан ҳаво оқими урилла бошлайди. Бу оқимлар телевизиордаги чангни тўзғитиб чиқаради, шиллесс эса улардан қанчадан сўриб олади.

Тошкентлик алоқачилар бу йил Москва ва Тошкентдаги ателье-ларда телевизион янги установкаларнинг биринчи тур-кумини тайёрлаб берадилар.

БАДИЙ МАҲОРАТ УЧУН

Ҳайт муттасил олға тарақийй этга-ни қилиб унинг ифодаси сифатида салбий адабиёт ҳам олға қараб ўси-моқда. Йил сайин янгида-янги асарлар пайдо бўлмоқда.

— Асарин, ким томонидан ёзил-ганига қараб эмас, қай савияда пра-ктиканига қараб баҳолаш туғри бў-лади, — дейди атоқли ёзувчи А. Қас-ҳор. — Биз ҳар бир асарга юксак чўқидан қараб, умумсоев, ҳатто жаҳон адабиёти нуқтани назардан қараб баҳо бераётганим, уни туғри таъкин қилган бўлмаси. Бадий ма-ҳорат диққат марказида аса образ, яъни асарнинг тирик кишилари ту-риши керак.

—Ўтган йил проза жанрида ярил-ган талайгина асарлар бу талабга жавоб беради,—дейди филология фанлари доктори Лаина Каюмов.— Гарчанд катта проза асарлари — романилар 1964 йилдаги қилиб кўп ярилмаган бўлса-да, умум-ман сифат ўзгариши яхши бўл-ди. Шуҳратнинг «Олтин зангламас», Пиримқул Қодирнинг «Қора кўла-лар» романилари, И. Раҳимнинг «Қўш кечик» қиссаси замонавий мавзуда ёзилган яхши асарлардир.

1965 йили Улуғ ғалабининг йигир-ми йиллиги нишонланди. Ўзвучилар бу катта байрамга муносиб ҳисса қўшдилар. Ш. Раҳимовнинг «Қудрат-ли туғилиш», С. Ахмедовнинг «Уфқ» ро-манилари, А. Мухторнинг «Дар ме-нинг тандиримда» романининг бир фазли, Обединнинг «Фронт бўйлаб» деган иккита А. Раҳматнинг «Оқо-дани оқиллар» деган очерклар тўп-лам ана шу қаҳрамонга юрнат йилларини ҳайоа қилади.

Тарихий мавзуда ёзилган асарлар ҳам талайгина А. Қасҳорнинг «Ў-тмишдан эрталар» қиссаси, Ғ. Ту-ломонинг «Менин ўғиргина болам» қиссаси адабиётимизнинг бу соҳада эришган яхши муваффақиятлардир. Адабиётнинг кенг ва чуқур дара-жасида кўлаб энг ирмонлар қилиб қў-йилганлиги қувонарли ҳолдир. Ғ. Умарбеков, Ғ. Мусаюнов, Ш. Ходмиров, У. Назаров, Ғ. Хо-шимов, Р. Раҳимов, А. Эшо-нов ва бошқалар нотибонхона — ҳусусан ёшлар қалбидан муносиб ўрин олган қаламшоллардир.

У. Иорнатов ҳаётини проблематик масалаларни кўтариб чиқишга инти-лиш, салбий қаҳрамон масаласи у-стида чуқурроқ ўйлаб юриш лозим-лигини таъкидлайди. Ёш ёзувчи У.

Назаров ўз ҳиояларида салбий қа-ҳрамон масаласига индий эътибор бериб, янгиқа характерлар яратишга эришмоқда, — дейди у.

Филология фанлари кандидати М. Қўшонов, ёш прозанин Ш. Ходми-ров, Ғ. Раҳимовнинг ёшлар ижодидаги ютуғи ва намчилигини, услуб маса-ласига тўхтадилар.

— Соҳда, раён ҳиоя қилишга интилиш керак, — дейди филология фанлари кандидати О. Шарофиди-нов. — Кенг диллазонида яратилган асарларнинг умри боқий бўлади.

Сўнгги йилларда бошлар прозаси аяча юксалди. А. Қасҳорнинг «Ў-тмишдан эрталар», Х. Назирнинг «Ёнар дарёси», К. Тўхтабоевнинг «Сеҳрли қалқоч» аси соҳада му-ваффақият қозongan қиссалардир.

Лекин бошлар адабиёти ҳали таъри-даранасида ривожланган деб бўл-майди. Гоҳо шундай асарлар ҳам

чиқиб қоладики, автор нимаки ҳиоя қилиётганини, кимга мўлжаллаб ёзётганини ўзи ҳам билимайди. Тан-қидчи А. Суюмов шу ҳақда гапирди.

Ёш ёзувчи Ж. Абдуллаҳовнинг биларта талабни кучайтириш лозимлигини айтди. У Савёронинг илк прозанин асари — «Бир кеча ҳаёли» қиссаси-ни тақрирлаш билан биргасанлар тақрирдош жойлар кўп эканини таъ-кидлади. Н. Раҳимов ва Х. Назир ўр-тонлар умуман ўтган йил прозаси-нинг ютуқларини кутайдилар. Ёш қўлиган намчиликларини биргалашиб тузатиш лозимлигини айтдилар.

Яқинда К. Олмонков номидаги Ада-биётчилар уйида бўлиб ўтган «1965 йил Ўзбек совет прозаси музока-маси»да юқоридаги фикрлар ўртокла-шилди. Гоҳий принциплал ва бадий юксак асарлар яратиш учун бундан кейин қилиниши лозим бўлган иш-лар белгилаб олинди.

Она-Ватан Сўнаб

УКРАИНАГА ДИПЛОМА

СССР Халқ хўжалиги ютуқ-лари тавсиясининг кенгаш комитети Украина Совет Соци-алистик Республикасини тавсия-ка катнашчиси қилиб таъсиқла-ди ва уни I-даражали диплом билан мукофотлади.

Украина ССР қишлоқ хўжа-лиқ меҳнатчилари ўтган йили деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиришда му-ваффақиятлари қўлга кирит-дилар. Республика доҳоз ва совокларни давлатга доҳ қалд лавлати, қўнғабонлар, сазавот-мева, узум, гўшт, сут, туҳмун ва жун сотиш планини ошириб бажарди.

ИЛГОРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Транспорт ва қишлоқ хўжалиқ машинасозлиги министрлиги билан машинасозлик ишчилари

касаба союзи Марказий Коми-тети мамлакат далалари ва фермалари учун машиналар иш-лаб чиқараётган корхоналар ўр-тасидаги Бутуниттифоқ соци-алистик мусобақасининг якулари тўплайдилар. Волгоград ва Минск трактор заводлари, Рос-сёламаш, Луганскдаги «Южмаш» 20 йиллик заводи ва Нюхисе-даги ёшлар апаратурлари кор-хонаси энди йилликнинг сўнгги кварталда энг яхши ишлаб чи-қариш натижаларига эришди-лар. Ана шу заводларнинг кол-лективларига СССР Министр-лар Совети ва ВЦСПСнинг кўма Қизил байроқлари бе-рилди.

Таганрог ва Тула комбайн заводлари, Онега трактор за-води, Минск мотор заводи, Одессадаги «Октябрь револю-цияси» заводида ҳамда «Крас-ний Аксай» ва «Узбесельмаш» корхоналарига СССР трактор ва қишлоқ хўжалиқ машинасоз-лиги министрлиги ва машина-

созлик ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўма Қизил байроқлари берилди.

ТОЖИКИСТОН САНОАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ДУШАНБА, (ТАСС Мухба-ри). Тожикистон (ТАСС Марка-зий статистика бошқармасининг ахборотида кўра, республикада 1965 йилда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ўтган йилдаги қараганда олти процентдан энг ўси.

Этти йилликнинг охириги йи-лида пахта тозалаш ускуналар, қишлоқ хўжалиқ машина-ларининг запас қисмлари, кул-ранг қўнғабон асатган апаратура-лар, савдо-сотиқ ва умумий оватлашнинг учун технология ускуналари, цемент, пахта то-ласи ва маҳсулотнинг бошқа турлари планда кўда тутилга-нидан анча кўп миқдорда иш-лаб чиқарилиди.

Қирғизистоннинг билад тоғ районларидаги гўзал манзарали жойларда ўйлаб курорт, са-наторий ва дам олиш уйлари жойлашган. Ўтган йили бу ерда 50 мингдан ортиқ меҳнаткам дам олган қайтди. Суратда: «Зангори иссиққўл» санаторийида дам олувчилар қишда ҳам музлашай-ди. «Қирғиз денгизи» бўйлаб сайр қилишляпти. (ТАСС фотохроникаси).

Қирғизистоннинг билад тоғ районларидаги гўзал манзарали жойларда ўйлаб курорт, са-наторий ва дам олиш уйлари жойлашган. Ўтган йили бу ерда 50 мингдан ортиқ меҳнаткам дам олган қайтди. Суратда: «Зангори иссиққўл» санаторийида дам олувчилар қишда ҳам музлашай-ди. «Қирғиз денгизи» бўйлаб сайр қилишляпти. (ТАСС фотохроникаси).

ДАЛАДА ИШ ҚИЗГИН

Чиндодаги «Кизил Октябрь» колхоз далаларида меҳнат авжиди. Пахтакорлар партиянинг XXIII съезди очилганидан кунини муносиб ишоналган ҳаракат қилгилар. Бригада бошлиғи Расул Исроков билан шу кунлардаги ишлар ҳақида гаплашиб қолдик. У бундай деди:

— Бошқалар каби биз ҳам етти йилликни катта ютуқлар билан яшайлик. Заманамизга юзлаб вақт вазифини шараф билан бажардик. План ортиғи билан адо этилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосилини 38 центнерга етказдик. Янги беш йилликда янада барқарорлик хирмон кутарамиз. Деҳқончилик маданиятини оширамиз.

Бу йилги режамиз 40 центнердан далада ишлатилган кундалик тошчирикни ортиғи билан бажармоқда. Техника ремонтини таволаб қўйдик. Ариқ-зоғурларни тозалаш тугалланди.

Бошқа бригадаларда ҳам мул ҳосил етиштириш юзасидан бошланган мусобақа кундан-кунга кенг аяқ олаётди. Колхозчилар экин компанисини беками-кўст қўйиб олиш йўлида ҳармай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Ғ. ТУРСУНҲУЖАЕВ.

Буна районидagi 2-«Пискент» совхозининг Имом Топев ва Собир Имомов ўртоқлар бошлиқ зенолари пахта терпи ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини сифатли ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўйдилар. Шу кеча-қундузда Имом Топев (чапда) ва Собир Имомов ўртоқлар қўшни зеноларга ремонт ишида яқиндан ёрдам беришмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ ФОТОСИ.
ЎзТАГ фотохроникаси.

УНУМЛИ МЕҲНАТ — КАТТА ДАРОМАД

Ҳалқимиз «Меҳнат қилсанг, роҳат толасан» деб бекиа айтмаган. Чиндан ҳам бир ёқадан бош чиқариб, астойдил меҳнат қилсан, маҳсулот кўпаяди, даромад ортади, манфаатдорлик ошади. Ойроникиде районидagi «Октябрь» колхози шу вақтга қадар янги атрофдаги колхозларга қараганда ҳосил етиштиришда ҳам, даромад олишда ҳам орқада эди.

1965 йилнинг бошида бу хўжалик районидagi «Кизил Ўзбекистон» колхозига кўч йиллардан бери раҳбарлик лавозимда ишлаб келган коммунист Ҳошим Элбўсинов правление раиси қилиб сайланди. Янги раис ишга қадрлар таъинланди. Идора, ферма ва бошқа жойлардаги ортиқча штатлар қисқартирилди.

Техника-деҳқонларнинг юзга. Шунинг учун ҳам бунга катта эътибор берилди. Кузда ишлатилган, уер-бурда қаровсиз қолдирилган қишлоқ хўжалик техникаси назорат остига олинди ва уларга техник қарови ахшиланди. Ремонт талаб техникалар соҳалари. Колхозчилар ишга устидан қаттиқ назорат ўрнатилди. Янги, ишнинг сифатли бажарилишига катта эътибор берилди. Бухгалтериядаги ишлар тартибга солинди.

Баҳорда колхозчилар ва техникачилар эса, мавжуд 30 гектар ердаги тўтаоғни сифатли парварши қилдилар. Бу ишлар кўртин аяни даҳага кирганда қўл келган нукталарини ёдан билган қилган шахслар ҳам бор эди.

Манашу сабаблар Қуръонни тўла-зауриятини тугатди.

Қуръонни тузишга дастлаб халифа Абубакр (632—634) ҳукмронлиги даврида уриниб қўрилган. Қуръонни тўлашга киришганга қадар Мухаммаднинг янги дин тўғрисидаги тарғиботчилик нукталарини баъзилар уша вақтда ёзув учун ишлатилган турли материалларга ёзилган эди. Лекин бу нукталарнинг қўлчилиги унинг тингилган кишиларнинг хотирасидан сақланиб қолган эди, холос. Халифа Абубакр Мухаммад тиркилигидан унга қотиблик қилган Зайд ибн Собитга пайғамбарнинг ана шу ёзма ва оғзаки нукталарини тўлашга буюрди.

Шуни айтиш кераки, буржуа ишловчиюслари халифа Усмон томонидан тўлатилган Қуръоннинг юзга келиш сабабини нотўғри талқин этадилар. Уларнинг фикрича илгарий мавжуд Қуръонлар орасидagi қарама-қаршиликлар гўё уларнинг араб тилидаги турли лажжаларда (дифтонгларда) баъзиларнинг қўлчилиги билан бўлиб, Усмон Қуръоннинг ўқилиш тартибига аниқ турли-муамаларни тўлатган эмиш. Бу — нотўғри фикрлар, албатта. Ҳақиқатда эса Қуръоннинг ҳар хил нусхаларини йўқ қилиб, уларнинг ўрнига ягона, бир хил нусхасини барпо этишдан халифанинг мақсади бутунлай бошқа бўлган. Исом нисбон остида халифанинг томонидан уша вақтда йўқ бўлган босқичлик урушлари натижасида янги ташкил топан араб давлатининг територияси жууда ҳам кенгайди. Бу давлатнинг чегаралари уша вақтдаги Қизил дегиз этакларидан то Кавказгача, Мисрдан то Хуросонгача етиб борган ва ислом дини эса бу ерларда яшовчи маҳаллий аҳолига мажбуран қабул этирилган эди. Шундай бир шарафда Мухаммад оллох номидан эълон қилган «ваҳийларнинг турли руйқатларида мавжуд бўлган қарама-қаршиликлар, эътиборлар маҳалатининг диний ҳамда сиёсий ҳаётида ихтилофлар келиб чиқишига сабаб бўлиши мумкин эди. Бундан халифанинг сиёсий мавқеига ҳам таъсир қилган бўлиши мумкин эди. Бундан халифанинг сиёсий мавқеига ҳам таъсир қилган бўлиши мумкин эди.

Шу сабабдан аввалги Қуръон куч билан йўқотилган ва унинг ўрнига Қуръоннинг ҳозирги узиш-кесил қилишга лойиқ бўлган. Бу ҳақда франсуз исломшуноси А. Массининг «Ислом» деган китобида ёзилган ушбу сатрлар диққатга сазовордир. «Усмон шу зайдга ҳаракат қилиб, факат диний мақсадларини ҳам, балки сиёсий мақсадларини ҳам қўлга туттанди. Катта қийинчилик билан олди ҳокимиятини қўлга қиритиб олган, у мукддас китобининг узиш-кесил қилишга лойиқ бўлган.

1965 хўжалик йилида айниқса пахтакорлар катта муваффақиятларга эришди. Уларнинг йил бўйи ҳам-ишхатлик ва тадбиркорлик билан ишлан ишлари аё кетмади. Хосилдорлик гектар бошига ўртача 34,6 центнерни ташкил этди. Ваҳоланки, 1964 йилда ҳар гектар ердан 24 центнердан пахта олинган эди. Демак, ҳосилдорлик бир йилнинг ўзида гектар бошига 10,6 процент оширилди.

Деярлик 80 процент пахта-мизини юқори сортларда сотдик, — дейди колхоз раиси Ҳошимжон Элбўсинов, — бундан ташқари пахта харид нархининг ошганини киримин қўлайтирди. Натижада пахтачиликнинг ўзидан даромадими сметадаги 473 минг 525 сўм ўрнига 713 минг 234 сўмга етди. Хўжаликнинг барча соҳалари бўйича қилган даромад эса 1 миллион 300 минг сўмдан ошиб кетди.

Фидокорона меҳнат катта даромад келтирди. Колхозда деярлик 15 йилдан бери тракторчилик қилиб келатган Петро Куяриновнинг 1965 йилги даромади

ҳаммаиникидан юксак бўлди. У йиллик меҳнати эвазига колхоздан 4240 сўм пул ва қўлпа саба-анот маҳсулотни олди. Тракторчи Гаффор Бойшонов 3438 сўм, те-риччи Райхон Мекенбоева 2317 сўм ва олди колхозчи Тўлебер-бер Кунисов 1938 сўм соф даро-мад қилишди. Ҳақиқатан ҳам ҳа-ло меҳнат қилган «Октябрь» динларининг бу йил пичоғи мой устида. Ваъзилар енгил автома-шини этаси бўлишди. Қўнғилич телевиорли, холодиникили бўл-ган «Меҳнат қилсанг, роҳат то-ласан» деганлари шу-дай.

Виз ўтган йилги галабала-римиз билан қаноатланиб қол-маймиз, — дейди колхоз раиси, — беш йилликнинг биринчи йили-да ҳам бутунроқ галабанини мус-таҳкамлаш, ҳосилдорлигини янада ошириш, колхозчилар манфаат-дорлигини юксак даражага кўта-риш учун курашамиз.

Бу ердагиларнинг гани билан-ини бир. Далада, фермада, уста-хоналарда олиб борилаётган иш-лар ана шундан далолат бериб-турипти. Бу участкаларда ҳозир

350—400 га яқин колхозчи иш-ляпти. Турдан мароқдаги тра-кторлар ва қишлоқ хўжалик ас-боб-ускуналари ремонт қилина-пти. 20 га яқин от-арвақ ҳамда автомашина билан дала бошига маҳаллий ўғит ташиб чиқарила-пти. Бир гуруҳа колхозчилар ари-қ-зоғурларни тозалашти, Қо-ғанлар эса, ерларни ортига экни экнига тайёрлаш ва парник хў-жалигини ишларини бажариш би-лан банд. Колхозда маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, компост тайёрлаш кучайтириб юборилди. Каттагина майдонга уруғлик се-пиб қўйилди. Шунингдек, 20 гек-тар майдон қўнғилич, 6 гектар майдон қарам қўнғилич ўтла-ши учун тайёрланди. 4 гектар ер-редисча, сабзи экнишга тахт қи-линди.

Ўз қишлоқларида яна қайтиб-кегдан иморат устаси Акбар Ра-жабов, гинг терутичи ва сувоқчи Ўрмон Тўлековлар колхоз қўри-лиш бригадасида ишлаймоқда. Тракторчилардан Машираф Мах-судов, Жаббор Алимухамедовлар-лардан колхозларига келдилар. Улар ҳам қўнғилич қатори хўжа-лигини қўтаришда фидокорона ме-ҳнат қилишмоқда. «Октябрь» кол-хозининг аъзолари ялғорлик сар-ядада ишлаймоқдалар.

С.МИРЗАЛИЕВ.

ЁШЛАР, КАСБ ЭҒАЛЛАНГ

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари учун маданий ва техника билимига эга бўлган маҳаллий ишчиларини ҳамда қишлоқ хўжалик меҳнатқилларини тайёрлаб беришда профессионал-техника таълимининг роли бекиёс каттадир. Шунинг учун ҳам ёшларга профессионал-техника таълими бериш шу кўннинг муҳим вази-фаларидан бири бўлиб қолди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети-нинг «1966 йилда умумий таъ-лим мактабларини тавомлаб чиқарган ёшларни ўқитишни кенгайтириш ва халқ хўжали-гига ишга қўйлаштириш тад-бирлари тўғрисида» деб чи-қарган қарори билан халқ ме-ҳнат таълими беришнинг ахши-лашда муҳим аҳамиятга эга. Бу қарор, шубҳасиз профес-сионал-техника таълими систе-маси ҳодимлари олдига ҳам муҳим вазифалар қўйди.

Республикадаги профес-сионал-техника таълими йил-дан-йилга ривожланиб бормоқ-да. Ўтган 1964—1965 ўқув-йили самарали йил бўлди. Ик-кита янги билим юрти ишга ту-ширилди. Бу йил эса, шундай билим юртлардан бештаси фой-даланишга топширилди. Қў-шимча ўқув қоруслари, уста-хоналар, ётқонхоналар ва бош-қа объектларнинг қўриб битка-зилганлиги ўқувчиларнинг ўр-тача умумий сонини 36 миң-гача кўпайтириш имконини бе-ради. Бу 1964 ўқув йилига қараганда деярли икки бар-вар кўпдир.

Ўқув-тарбия процессида ва машғулотларда техника восита-ларидан кенг фойдаланилади-ган бўлиб қолди. Билим юртла-рида, айниқса, киноаппаратла-дан фойдаланиш кенг йўлга қўйилди. Ҳозир шундай кино-установақалардан 160 таси ўқувчилар ихтиёрида. Янги-йўлдан ва Тошкент шаҳрида-ги 2-билим юртларида маш-ғулотлар программалар таълим асосида олиб боришмоқда.

Ўқув-моддий базаларнинг мустаҳкамланиши ва ўқувчи-ларда мустақил меҳнат мада-каси ҳосил қилиниши туфай-ли кўпгина асбоб-ускуналар асасиди, 1228 миң сўмлик за-назалар бажарилиди. Бунда, ай-ниқса, Пискент ва Бўна рай-онларидаги билим юртлари ўқувчилари ахши фаоллик қў-сатдилар.

Пискентдаги билим юрти ахши ташаббус билан майдон-га чиқди. Бу билим юрти ҳу-зурида 150 ўқувчи қиздан ибор-ат механизаторлар тайёрлан-моқда. Бу аjoyиб ташаббуси Ойроникиде районидagi 21-билим юрти коллектини ҳам яқинлиги билан қўйилди.

Қарорда айтиб ўтилганидек, ёшларга касб ўргатиш учун шарт-шароити вужудга келти-риш муҳим аҳамиятга эга. Шу сабабли билим юртларига ота-лиқ ердамини қўлайтириш зар-ур. Бунда «Ташкисельмаш», «Чипчиқселимаш», «Ўзбекхис-маш» ва Оқтўрб революцион-номли заводлар оталиқ ер-дамларини янада қўлайтириш-лари керак. Шунингдек, «Таш-ахтомаш», Ёксавотро наби за-водларининг ҳам оталиқ ер-дамларини қўлайтириш лозим.

Профессионал-техника билим юртларига ўқувчилар қабул қи-линдида мактабларини тавомлаб чиқувчилардан айрим гуруҳла-рда тузиш мақсадада мувофиқ-деб топилди. Бу гуруҳларга амалий ёрдам бериш профес-сионал техника таълимининг дав-лат комитетининг муҳим бурчи-дир.

Х. ИБРОХИМОВ, Ўзбекистон ССР Министр-лар Совети Профессионал-техника таълими Давлат комитети раисининг ўрин-босари.

2-«Охангарон» совхозининг паррандачилари КПСС XXIII съезди паравига бошланган социалистик мусобақага қўш-либ, ишлаб чиқаришда аjoyиб-ютуқларни қўлга қиритишмоқ-далар. Улар паррандалар соғил-ди қўнғиличларида. Янгида сов-хоз ишқубаторида 5 миңга жу-жа очирлиб, фермага жўнати-ди. Ҳозирги вақтда фермада

12 миң товуқ боғилмоқда. То-вуқлардан туҳум олиш ёмон эмас. Ҳар ойда 80—100 миң-тадан туҳум олинлипти. Бу со-ҳада товуқбоқарлардан София Қўлонова, Анна Гладинака каби ишчилар зўр ғайрат қў-сатишмоқда.

Н. МАСИДИКОВ.

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИ

— Нима қилсанг қў-майдик. Аҳоли бошига бирор иш тушганда, елиб-юғурди, туғ-бояла, мавсимада бол боғлаб, хизмат қилди.

Янгида «Маориф» ма-ҳалласининг Сўнгуруш дини нелиб. — Қилар ишин сен қилгинда. Комилжон ана суяриб олени, аф-қисига тутирса ва ш-қамия тозаланиа рия-қилар эканини, поят-қизмига қарашли, на-қина бир ўқитишда ободчилик ишларига таъминлаган бўлиш-моқда. Ҳозир «Қишлоқларнинг афзал» ёқиниш иш-лари тугалланган олин-да турибди. Бу ишда маърифатчи, айниқса Абдулғаффорхўна ота бошлиқ неваларлар, Немаматжон Оринов бошлиқ ёшларимиз ах-шини ташаббуси қўсати-пти.

Н. ТОШПУЛАТОВ.

ҚУРЪОН МУҚАДДАС КИТОБИ?

Маълумки, дунёда жуда кўп дин-лар мавжуд. Бир мамлакат халқлари, масалан, айтилиш, зардуштилик (оташпарастлик) динига эътиқод қилсалар, бошқа бир мамлакат халқла-ри христиан ёки мусулмон динига эътиқод қилдилар ва ҳоказо. Ҳатто бир мамлакат ичиди яшовчи турли халқларнинг ҳар бири бир динга эмас, балки бошқа-бошқа динларга эътиқод қилишнинг тўғрисида ҳам қўлпаб мисоллар келтириш мумкин. Лекин қизиги шундаки, динга эъти-қод қилувчиларнинг ҳар бири факат ўзлари ишонгандин динининга ҳақи-қий тўғри йўл қўрсатуви дин деб ҳисоблайди, бошқаларнинг динини эса сохта деб билиди.

Дунёдаги мавжуд йирик динлар-нинг ҳар бири ўзининг «муқаддас» китобига эга. Масалан, зардуштилик динининг Овеста, аҳудий динининг Таврот, христианларнинг Инжил номи билан аталадиган «муқаддас» китоб-лари бор. Исом динининг ана шун-дай «муқаддас» китоби эса Қуръон-дир.

Исом динига эътиқод қилувчи ки-шилар, яъни мусулмонлар Қуръонни ҳеч қимса томонидан ёзилмаган, балки у азиздан мавжуд бўлиб, унинг аси нусхаси ариш-элодаги «Лавхи махфудда» сақланади, деб ишондилар. Рухонийларнинг ўқиди-ришларича, Қуръон гўё оллоҳнинг сўзию, оллох уни Жаброн орқали Мухаммадга «ваҳий» қилиб юборган ва унинг маъниси кишиларга Мухам-мад томонидан маълум қилинган эмиш. Қуръоннинг Мухаммадга «ва-ҳий» қилиб юборилиши биринчи мар-та гўё рамазон ойида, янада аниқ-роқ қилиб айтганда, рамазон ойи-нинг 27-тунида уш берган эмиш.

Аммо аслида Қуръоннинг юзга келиш ҳақиқати диний ақидаларга мутлақо қарама-қаршидир. У оллох, томонидан юборилган бўлмади, бал-ки ер юзиди яшовчи оддий кишилар томонидан ёзилган ва ўқилган китоб-дир. Факат Қуръонни тўловчи ки-шилар унга ғайри-табиий, илоҳий қўч бериб, яъни уни худо номидан эълон қилганлар.

Қуръон ўзининг пайдо бўлиш тари-ҳига эга. У бундан 1300 дан зиёда-роқ йил муқаддам Арабистонда ислом дин сифатида пайдо бўлган ва тобон-роқ мустаҳкамланиб боратган бир даврда юзга келган. Бу даврда Арабистонда қабилачилик тузуми емирилиб, феодализмнинг илк қўри-ишлари шаклланиётган эди. Ана шу даврда ислом дин пайдо бўлди. Бу янги диннинг асосий мақсадларидан

бири халқ оммасининг қаршилигини бостириш учун иотасиз кишиларни факат бу дунёдагина эмас, балки у дунёда ҳам жазолашга қодир бўлган ҳақиқатли-худони яратишдан иборат эди. Сабаби: бу даврга келиб қаби-ла ва маҳаллий худоларга сизиниш уша пайтда янги ҳукмрон синф си-фатида майдонга чиқиб келатган феодал-савдогарларнинг манфаатла-рига мос тушмай қолган ҳамда араб қабилаларининг сиёсий жиқатдан бирилушига тўқилиш қийинатган эди. Янги пайтда бўлган ислом дини эса илк феода- араб давлати — араб халифалигининг расмий идео-логикси сифатида шаклланиб олган эди. Қуръоннинг юзга келиш тари-ҳи ҳам ана шу даврдан бошланади.

Шу нарсани ҳисобга олиш керак-ки, Қуръоннинг қайси йилда ёзилган-лигини аниқ белгилаш бир мунақи-рини ваъзидир. Бунинг сабаби шун-данки, биринчидан, Қуръоннинг ўзида унинг ёзилган пайти бизнинг ҳозирги китобларимиздаги сингари қўрсати-лган эмас, иккинчидан, унда хроноло-гик даврлар йўқ. Уша давргага со-дир бўлган тарихий воқеалар тўғри-сида ҳам ҳеч қандай маълумотлар берилмаган. Аммо исломшуно-слилар Қуръоннинг пайдо бўлиш вақтини иллий жиқатдан узиш-кесил вақтиш устида жиқидий тадқиқот ишларини давом эттирмоқдалар. Эр-тами-кечми бу жумбоқ аяббат хал бўлади. Бироқ бундан Қуръоннинг пайдо бўлиши тўғрисида ҳозирча фан ҳеч қандай маълумотга эга эмас экан, деган хулоса қиймидий мул-ла-во.

Исломшунослик фани тўплаган ҳо-зирги мавжуд маълумотларнинг энг ишониллиларига асосланиб туриб, Қуръоннинг юзга келишини қуйида-гича тушутириш мумкин.

Турли ижтимоий-сиёсий сабаблар-га қўра халифаликда тоат-ибодат ва қўнчилиқка тегишли аъзуларнинг юзга тўплагани тузишга катта эъ-тиҳ тўғилди. Иккинчи томондан, шундай тўплагани тузиш эҳтиёжининг тўғилишига ислом динининг «асо-си» ҳисобланган Мухаммаднинг уша пайтда ҳаёт эмаслиги ҳам сабаб бўлган. Мухаммад ҳаётлиги вақтида мамлакатининг сиёсий ҳамда диний ҳаётда пайдо бўлиб турадиган че-кис товларга унинг ўзи дарҳол жа-воб толиб турар эди. Мухаммад ва-фот этиш билан оллоҳдан «келадиган» «ваҳийларнинг» манбаи ҳам йўқ бўлган эди. Бундан ташқари уша вақтда халифалик томонидан қўши-ни мамлакатлар билан олиб бориш

урушларда қўлпаб кишилар халок бў-лаётган эди. Урушларда халок бў-лашлар орасида Мухаммаднинг «ху-додан келган ваҳий» деб эълон қи-лган нукталарини ёдан билган қил-ган шахслар ҳам бор эди.

Манашу сабаблар Қуръонни тўла-зауриятини тугатди.

Қуръонни тузишга дастлаб халифа Абубакр (632—634) ҳукмронлиги даврида уриниб қўрилган. Қуръонни тўлашга киришганга қадар Мухаммаднинг янги дин тўғрисидаги тарғиботчилик нукталарини баъзилар уша вақтда ёзув учун ишлатилган турли материалларга ёзилган эди. Лекин бу нукталарнинг қўлчилиги унинг тингилган кишиларнинг хотирасидан сақланиб қолган эди, холос. Халифа Абубакр Мухаммад тиркилигидан унга қотиблик қилган Зайд ибн Собитга пайғамбарнинг ана шу ёзма ва оғзаки нукталарини тўлашга буюрди.

АТЕИСТИК ТЕМАДА

Зайд ибн Собит томонидан тўп-лаган ҳамда пайғамбарни ахши билан кишиларнинг тузатишлари билан тўлдирилган бу аъзулар Қуръоннинг биринчи нусхасини ташкил этади. Ле-кин бу Қуръон халифаликда етарли даражада обрў қозонмаган, мусу-лмонлар учун «муқаддас китоб» бў-либ хизмат қилмаган. Чунки у, биринчидан, Мухаммад кўрсатмалари ва тарғиботчилик нукталарининг чина-кам нусхаси, қопмиси эмас эди; ик-кинчидан, уша вақтда Зайд ибн Со-бит тўплаган бу Қуръондан ташқари Мухаммад нукталарининг бошқа тўп-ламлари ҳам мавжуд эди. Бу тўп-ламлар пайғамбарни ахши таниган ки-ши унинг энг аниқ издошлари ҳисоблан-ган кишилар томонидан ёзилган бў-либ, халифа тўплаган Қуръон улар-дан мазмун-эътибори билан бир му-нақ фарқ қиларди. Мухаммад нукта-ларининг турли тўпламларида мавжуд бўлган бундай қарама-қаршиликлар унинг тузатиш мақсадида халифа Усмон (644—656) ҳукмронлиги даврида бо-шқа Қуръон тузилди. Усмон аввалги мавжуд бўлган барча Қуръонларни, шу жумладан халифа Абубакр то-монидан тўплатилган Қуръонни ҳам, бекор қилдирган ва уларни тўлаб, бутунлай йўқ қилдириб юборган. Улардан ҳеч бири ҳозирча ҳам то-пилаш эмас. Бу билан ислом таъхи-ми урганувчи фанга катта зарар ет-

казилган ва бу ҳол Қуръоннинг пай-до бўлиш тарихини ҳамда унинг тў-ла мазмунини мукаммал ўрганишни бирмунча қийинлаштирди. Бизгача етиб келган Қуръонлар халифа Усмон даврида тузилган Қуръондан қи-сқартирилган. Бунинг мусулмонлар Усмон Қуръони деб аташади.

Шуни айтиш кераки, буржуа ис-ломшунослари халифа Усмон томо-нидан тўплатилган Қуръоннинг юзга келиш сабабини нотўғри талқин эта-дилар. Уларнинг фикрича илгарий мавжуд Қуръонлар орасидagi қара-ма-қаршиликлар гўё уларнинг араб тилидаги турли лажжаларда (дифтонгларда) баъзиларнинг қўлчилиги билан бўлиб, Усмон Қуръоннинг ўқилиш тартибига аниқ турли-муамаларни тўлатган эмиш. Бу — нотўғри фикрлар, албатта. Ҳақиқатда эса Қуръоннинг ҳар хил нусхаларини йўқ қилиб, уларнинг ўрнига ягона, бир хил нус-хасини барпо этишдан халифанинг мақсади бутунлай бошқа бўлган. Исом нисбон остида халифанинг томонидан уша вақтда йўқ бўлган босқичлик урушлари натижасида янги ташкил топан араб давлатининг тер-риторияси жууда ҳам кенгайди. Бу давлатнинг чегаралари уша вақтдаги Қизил дегиз этакларидан то Кавказгача, Мисрдан то Хуросонгача етиб борган ва ислом дини эса бу ерлар-да яшовчи маҳаллий аҳолига мажбу-ран қабул этирилган эди. Шундай бир шарафда Мухаммад оллох но-мидан эълон қилган «ваҳийларнинг турли руйқатларида мавжуд бўлган қарама-қаршиликлар, эътиборлар маҳалатининг диний ҳамда сиёсий ҳаётида ихтилофлар келиб чиқишига сабаб бўлиши мумкин эди. Бундан халифанинг сиёсий мавқеига ҳам таъсир қилган бўлиши мумкин эди. Бундан халифанинг сиёсий мавқеига ҳам таъсир қилган бўлиши мумкин эди.

Шу сабабдан аввалги Қуръон куч билан йўқотилган ва унинг ўрнига Қуръоннинг ҳозирги узиш-кесил қилишга лойиқ бўлган. Бу ҳақда франсуз исломшуноси А. Массининг «Ислом» деган китобида ёзилган ушбу сатрлар диққатга сазовордир. «Усмон шу зайдга ҳаракат қилиб, факат диний мақсадларини ҳам, балки сиёсий мақсадларини ҳам қўлга туттанди. Катта қийинчилик билан олди ҳокимиятини қўлга қиритиб олган, у мукддас китобининг узиш-кесил қилишга лойиқ бўлган.

Ана шу юқорида айтилган тарихий ҳақиқатларга асосланиб, Қуръонни рухонийлар айтгандек «илоҳий» ёки «муқаддас» китоб деб эмас, балки ислом дини пайдо бўлган узоқ ў-қилишнинг адабий ёдгорликлари ва та-рихий манбалааридан бири деб ҳи-соблаш лозим.

М. УМАРОВ,

Ўзбекистон ССР Фанлар акаде-мисси фалсафа ва ҳуқуқ инсти-тутининг илмий ҳодими.

ИЛМИЙ-АТЕИСТИК СЕМИНАР

Тошкентнинг Киров районидagi 50 мактабда шахар мактаблари ўқитувчиларининг атеистик тар-бияга бағишланган семинари бў-либ ўтди. Семинарни шахар пар-тия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, шахар халқ маорифи бўлими ва «Билим» жа-мияти шахар ташкилотли ҳамро-лида ташкил этидилар.

«Билим» жамиятини шахар таш-килотининг масъула секретари Ғ. Ғ. Лойинов семинарни очиб, Тошкент шаҳрида илмий-атеистик тарбия соҳасида олиб борилаёт-ган ишлар ҳақида таъкидди. Семи-нарда шахар партия комитети пропаганда ва агитация бўлими-нинг муdiri А. Мухамедов на-ҳарда илмий-атеистик пропаганда-ни янада кучайтириш вазифалари ҳақида доқад қилди.

Доқадли беш аюнодин илмий-атеистик руҳда тарбиялашда ўқи-тувчиларнинг роли жууда ҳам катта аҳамиятга эга эканига таъкидди. ўқитувчилар, айниқса химия, физика, биология ўқитувчилари фан ютуқларини ўқувчиларга тушу-тириш билан бирга, ота-оналар орасида олиб бориладиган илмий-атеистик тарбия ишларида ҳам кенг иштирок этишлари лозим эканини таъкидди.

Шундан кейин лектор П. С. Криновцев, рус тили ва адабиёти институтининг доценти Ф. И. Ху-ториский, республикада хизмат қўсатган ўқитувчи А. К. Якимен-ко ўртоқлар илмий-атеистик тема-ларда лекция қилдилар

С. РАДХАКРИШНАН НУТҚИ

ДЕХЛИ, 14 февраль. (ТАСС). Хиндистон ҳукумати бутун дунёда тинчлик урғитиш учун бундан буюн ҳам куч-кўраёт сарфлаётгани, деди Президент Радхакришнан парламентнинг бүгун очилиш буюм сессиясида гапириб. Биз тинч-тотув яшаш, бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаслик, блокларга қўшилмаслик ва, асосан, низоли проблемаларни ҳал қилиш вақтида куч ишлатишдан воз кечиш принциплари асосланган халқаро ҳамкорликни мустақамлашга интилаёрамиз. Марҳум беш министр Шастри Тошкент Декларациясининг Хиндистон билан Покистон ўртасида мустақам тинчлик ва дўстлик учун негизлар яратишга ишонган эди, деб таъкидлади Радхакришнан. Ҳар иккала томон, деди Президент, Тошкент декларациясининг асосидан бажармоқлари керак.

Мамлакатнинг ички аҳоли тўғрисида гапириб, Президент мамлакатнинг бир қанча штатларида курғоқчилик натижасида озик-овқат масаласида оғир вазият вужудга келганлигини айтди. Ҳукумат мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини кўтариш учун бир қанча чораларни кўриш ниятидадир.

Келгуси беш йиллик планда, деди Радхакришнан, экономиканинг давлат секторини кенгайтириш назарда тутилган, бунда Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан Бокарда курилатган металлургия заводида алоҳида эътибор берилган.

Хиндистон соғлиқни сақлаш ва маориф соҳасида муайян ютуқларга эришди, деб уқтирди Президент. Сўнгги беш йил ичида касалхоналардаги ўринлар сони уч баравар ошди, врачлар сони 20 минг кўпайди. Болаларнинг 80 проценти, деди Радхакришнан, бошланғич таълимга жалб қилинди.

Ҳиндистон соғлиқни сақлаш ва маориф соҳасида муайян ютуқларга эришди, деб уқтирди Президент. Сўнгги беш йил ичида касалхоналардаги ўринлар сони уч баравар ошди, врачлар сони 20 минг кўпайди. Болаларнинг 80 проценти, деди Радхакришнан, бошланғич таълимга жалб қилинди.

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ
АМАЛДА

ПАРИЖ, 14 февраль. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Катмандудан хабар беради: бүгун Непал билан Покистон ўртасидаги ҳаво йўли яна очилди. Бу йўл Хиндистон территорияси орқали ўтади. Непал билан Покистон ўртасидаги ҳаво йўли Хиндистон-Покистон можа-роси сабабли ўтган йил сентябрь ойининг охирида ёпиб қўйилган эди.

ТЕЛЕГРАФ АЛОҚАСИ
ТИКЛАНДИ

ДЕХЛИ, 15 февраль. (ТАСС). Деҳли вақти билан кечқурун соат еттида Деҳли билан Покур ўртасида телеграф алоқаси ишлаб бошлади, деб хабар беради ПТИ агентлиги. Шундай қилиб, Хиндистон билан Покистоннинг ҳар иккала қисми ўртасида почта, телеграф ва телефон алоқаси батамом тикланди. Бу алоқа Хиндистон-Покистон қуроли можа-роси бошлангандан кейин узиб қўйилган эди.

ХХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ
БАЕНОТИ

ПЕКИН, 14 февраль. (ТАСС). АҚШ раҳбарлари билан уларнинг Жанубий Вьетнамдаги қў-ғирчоқлари яқинда Генолузуда ўтказган кенгаш муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди. Ташқи ишлар министрлигининг баёноти АҚШ ҳўмрон доираларининг Вьет-нам халқига қарши агрессив урушини таъин ҳам кенгайтириш-га интилаётганлигини қатъиян қоралайди.

Хитой халқи, дейилади баёнотда, барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқлар билан биргаликда Вьетнам халқининг

ВАТАНПАРВАРЛАР
ХҲҲУМИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 февраль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг жангчилари бутун қўғирчоқ қўни-ларнинг Меконг дарёси дельта-сида Сайгондан 50 миля ғарб-жағда жойлашган Тамбонг постига ҳужум қилдилар. ЮПИ агентлиги мухбирининг Сайгон-дан хабар беришича, пост гар-низони талафот қўрган.

А. Д. СИНЯВСКИЙ БИЛАН Ю. М. ДАНИЭЛИННИНГ ЖИНОЙИ ИШИ ЮЗАСИДАН СУД ПРОЦЕССИ

Олий Суд раиси Л. Н. Смирнов, халқ маслаҳатчилари Н. А. Чече-на ва П. Б. Соколовлардан иборат жиний ишлар судлов коллегия-си Сиявский билан Даниэлин РСФСР жиноят кодекси 70-мод-дасининг биринчи қисмига муво-фиқ айбдор деб топди.

Суд А. Д. Сиявскийни жазо муддатини қаттиқ режими ахлоқ тузатиш — меҳнат колониясида ўтатиш шарти билан етти йил қамоқ жазосига Ю. М. Даниэлин жазо муддатини қаттиқ режими ахлоқ тузатиш — меҳнат колониясида ўтатиш шарти билан беш йил қамоқ жазосига ҳўм қилди.

Меҳнаткашлар, жамоатчилар ва Москва ёзувчилар ташкилотининг залда ҳўр бўлган вакиллари суд ҳўминни қарсаклар билан кўтиб олдилар.

Тўхматчилар қилмишига яраша жазоланди! ТАСС мухбири.

ХАТЛАРДАН
САТРАЛАР

● 2-«Оҳангарон» совхозида шо-ферлар курси очилди. Курсда 40 дан ортқ ишчи ёшлар ўқимонда. Н. МАСИДИҚОВ.

● Келес посёлкида 300 ўрин-ли янги кинотеатр томошабинлар-га эшигини очди. Кинотеатрга «Спутник» номи берилди.

Б. САФАРОВ.

● Чилонзор район бадий ҳа-васкорлари 153-трестга қарашли 15-қурувчилар бригадаси аъзолари ҳўзурига меҳмон бўлиб келишди. Т. Ҳошимов, А. Хайитов, Ш. Су-пионовлар дилрабо кўшқларни билан, М. Ҳўжаева, Н. Роҳатова, С. Жўраевлар шўх рақслари билан қурувчилар олқилишига сазо-вор бўдилар.

О. ҲАМДАМОВ.

● Фрунзе районидида Фарҳод кўчасида 5-қурилиш бошқармаси-нинг қўли гул бинокорлари яна бир кўп қаватли турар-жой бино-сини ҳада етдилар. 60 оила янги уйларга кўчиб кирди.

Х. ТўЙЧИЕВ.

● Бир асрдан зиёд умр кўрган Робин буви Иброҳимовна: дам олиғи, ишчи неварачевараларин-гиз қилади-ку десангиз, меҳнат қилмасам, шўнча умр кўрмасдим, дейди у. 101 ёшга кирган Робин буви ҳали бардам, уй-рўзгор иш-лари билан шўғулланади. Пойтах-тимиздаги Қорамурт кўчаси 6-тупик. 10-ўйда турувчи бу ну-роний кексанинг 70 дан ортқ не-варачевараси бор.

С. СУЛТОНОВ.

● 3-«Далларзин» совхози қу-рувчилар бригадаси қисқа вақт ичида 200 бош қорамол учун мол-хона, иккита қишлоқ хўжалиги машиналари сақлайдиган сарой ва ишчилар учун 20 дан ортқ типовой уйлар қўриб берди.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

● Оржоникидзе районидида Киров номили колхозининг иккин-чи участкасида универсал мага-зин ушатирилди. Магазин ёна-даги поайфалларни ремонт қи-ладиган ҳаида бичиш-тиқиш уста-хоналари ҳам аҳолига хизмат қи-ла бошлади.

Х. ОЛИМЖОНОВ.

„ПОЛИТОТДЕЛ“ ШАЙЛАНМОҚДА

Суратда: команда старший тренери Чен Ир Сон (ўртада) футболчиларга бугунги трениров-када нималарга эътибор бериш лозимлигини тушунтирмоқда. В. Годлевский, (чапда) ва А. Шарипжонов (ўнда) устоз кўрсатмасини диққат билан эшитишмоқда.

(РЕПОРТАЖ)

...Тўл қанот ҳўжумчиси Пе-реверзевда. У майдон четидан кўтилмаганда олдинга ташланди. Рақиб ҳўжумчиси қаршилиқ

қилишга уринди. Бироқ ҳўжум-чи унга «дор»да қўлириб, че-ка чизикка яқинлашиб қолган тўпини усталлик билан тўхтати-да, дарвоза томон оширди. Худди шунинг кўтаётган Чапли-нин тўпини кўраги билан тўх-татиб олди ва ерга туширмай дарвозага қараб тепди. Гол! Судьянинг ҳўшгаги чалинди. Ўйинни марказдан бошлашга тўғри келди.

Ҳар иккала томон ҳўжумчи-лари яна бир нечтадан тўп ки-риштирди. Ўйин тагуаганда ҳи-соб... Ўзи ўзи билан ўйнаган бир команда ва унга тренер судьялик қилган матч қандай натижа билан тугаган бўлиши барибир эмасми?

Суратда: Л. Михайлов ва Д. Анлар машқ пайтида. А. Абдуллин фотолари.

«Политотдел» навбатдаги тренировкани аниқ шў залда ўтказди. Футболчилар икки гуруҳга бўлиниб контроль ўйини ўтказишди. Старший тренер Чен Ир Сон эса судьялик қи-лди.

Бу йилги футбол мавсумини иккинчи марта кўчиладиган сафи-да кўтиб оладиган қишлоқ фут-болчилари чемпионатга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Машғулотлар январь ойининг дастлабки ҳафтасидан бошлаб юборилган эди. Спорт залда узоқ машқ қилишга ҳўжат қол-

мади. Очинг ҳавода майдонда тренировка қилишга не етсин. Ҳар томонлама етук, моҳир футболчи бўлиб етилиш учун штанга, енгил атлетика, сузиш, гимнастика ва бошқа спорт турлари билан ҳам шўғулла-ниш керак. Колхоз командаси аъзолари буни яхши тушуни-шади.

Команданинг бу йилги режалари қандай? — сўрадик футболчилар устози Чен Ир Сондан.

Ўтган йилдагидан кўра яхшироқ натижага эришим. Бунинг учун барча имкониятга ҳам, кучга ҳам эгамиз.

Тренировкани икки гуруҳга тақсимлади. Чен Ир Сон ва унинг ёрдамчиси Идгай Та-везиновлар кўн бўли тиним биллимайдилар. Бор билимин, тажрибасини ёшларга ўргати-шади. Бошқа клублардан бир неча футболчилар тақлиф этил-ди. Қисқа вақт ичида уюшган, ахил ансамбль ташкил қилиш осон иш эмас ахир.

Поцория, Прохоров, Иванов-лар бошқа командаларга ўтиб кеттишди. Москвадан «Спар-так» командасидан спорт мас-тери Виктор Чистяков, Абдул-ла Шарипжоновлар, Львовнинг «Карпати» коллективидан Бог-

Хотин-қизлар ўртасида велю-рчес бўйича пойтахт бирин-чилиги мусобақаси бўлиб ўтди. Сиз суратда ана шў мусобақа голлиби Роза Юнусовани кўриб турибсиз. И. Зайниддинов фотоси.

Реклама
ВА
Экспонирлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16 ФЕВРАЛДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида: 18.00 — Телеви-зион янгиликлар, 18.20 — Юл-дузча тележурнали, 19.00 — Пье-десталдаги узгартишлар, Кони-ни да фигуралли юриш (спорт эши-тириши), 19.20 — Чорвачиларида рентабеллик учун, 19.35 — Чап-лининг биринчи фильми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Рус тилида: 18.10 — Пионер-ларнинг кундалик ишлари, 18.35 — Тошкент янгиликлари, 18.45 — Арман куйлари, 19.05 — Одам-лар ва йиртиқлар номили бадий фильмининг 2-серияси.

Ўзбек тилида: 20.50 — Узоқ йўллар чорлайди («Вилли» сту-дент), 21.10 — Тошкент янги-ликлари, 21.20 — Қирғизистон бўйлаб, Денгиз қарвонлари (теле-фильмлар).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/II да Мазепа.
ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/II да Котил, 16/II да Хатарли йул.
МУҚИМНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/II да Ташболта ошқ.
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Анатолий Фурманов гастроллари (иллюзион аттракцион). РСФСР да хизмат кўрсатган артист В.С. Димир Довейко раҳбарлигида аэробатлар группаси ва бошқа но-мерлар. Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Биз рус халқи (нег форматли фильм) — САНЪАТ САРОИИ (кеч соат 6.15 ва 9.15 минутда).

Младший сержант ва бошқалар — «КОМСОМЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9.45 минутда).
Оддий фашизм — «УЗБЕКИСТОН», «ИСКРА» (кундуз ва кеч-қурун), САНЪАТ САРОИИ (арта-лаб соат 11, кундуз 1 ярим ва 4 да), НАВОИЙ номили (арталаб 10 да).
Тош ўрнида 1000 кеча — «КОМСОМЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Чангда қолган гул (1 ва 2-се-рия) — НАВОИЙ номили (Ўзбек тилида кундуз ва кечқурун).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
16, 17, 18 ФЕВРАЛДА

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИИ-СИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛА-РИНИНГ

концертлари

Концертлари: Ўзбекистон СССРда хизмат кўрсатган ар-тистлар Кундуз Мирраимова, Дилором Шерова, солистлардан Қувондиқ Искандаров, Исхон Катаев, Зокиржон Султонов, Холмисхон Қодирова, Ойхон Ёқубова, Манзура Мўминова, Роҳатой Маннонова, Саида То-либхўнова, Отанов Рамзодов, Утир Холмуҳамедов, Вутунит-тифок театрлар фестивали лауреати Зайнуна Токибова, Фулом Токибова, Ўзбек халқ чолгу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Видетлар Эстрада театри насасида кундуз соат 2 дан ва райнассаalarda соат 12 дан сотилади.

«УЗРЕМПИРВОР» ЗАВОДИГА

тепловой ва электр ўлчаш ас-боблари ремонт қилувчи слесарлар

КЕРАК

Мурожат учун адрес: Таш-кент шаҳар, Гўбин кўчаси, 1-а уй (4-автобуснинг «20-по-лиция» останахонаси).

ТЕЛЕВИЗОР КЎЗГА ЗАРАРМИ?

Ҳар кун миллионлаб хонадон-ларда телевизор экранлар порлай-ди. Лекин шў вақтга теледидити-ришларни қандай шаронда ва қан-ча вақт кўриш мумкинлиги ҳўсу-сида аниқ гўгивник кўрсатмалар йўқ. Томошабинлар киши экан олди-да кўп вақт тўғрида теледидеини кўриш қобилиятини ёқолаштири-майдими, айрим кўз касалликлари зўраймайдими, деб сўрашади.

Совет Иттифоқида ва чет эллар-да кўпгина тадиқотлар ўтказилди. Тадиқотчилар шўни аниқлашдики,

одатда телетомошабинлар кўзиде органик ўзгартишлар рўй бермайд-ди. Бироқ, шў нарсга исботлангани, болалар, кекса ёшдаги кишилар ва айрим кўз касалликлари билан ор-ганик кишилар телевизор эшитти-ришларини ҳаддан ташқари кўп кўр-масликлари маъқул.

Телевизордан узоқ вақт фойдала-ниш биринчидан, одатдаги физиоло-гик толиқишга олиб келади; иккин-чидан, таъсирларнинг тез ўтишидан, аниқсиз, катар бўзилганда кўз толи-қади; икхот телевизор экранлар-нинг спектакль характеристикаси

кўёш нурунини характеристикасидан фарқ қилади.

Телевизорнинг ултрабинафша нурулининг экрандаги ҳўма шўи-сида деярли тўла ушлаб қолнади, рангтав нурларининг интенсивлиги эса шў қадар озки, у организмга сезиларли таъсир қилмайд.

Аммо, телевизор эшиттиришлар кўзатиб ўтирганда кўзининг ода-ди ҳаракат тезлашади, унинг микёси ортади. Айрим касалликлар-да бундай ўзгартиш ёмон таъсир қилади.

Бундан ташқари совет медеклари-нинг тадиқотлари шўни кўрсатдики, узоқки кўролмайдиган кишилар, айрим нерв касалликлариини боши-дан кечирганлар, кўз соқасининг ўзгартиш билан боғлиқ бўлган ги-пертониклар учун телевизор эши-тиришларини узоқ вақт кўриш зарарли-дир.

Соғлом кишилар ҳам телевизор-дан меърида фойдаланишлари, қоронғуда эмас, балки электр билан нормал ёш табиий ёритилган хо-нада кўришлари мумкин.

Львов картонж фабрикаси чи-ка-редиган уч рангли пленкалар ёки

И. ЗАРЕНИНА, врач. (АПН).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Р 07612. ИНДЕКС 64969 Г—1054.